

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 520
Warszawa, 26 kwietnia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt powiadomić Panią Marszałek, że Senat na 10. posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2012 r. podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o izbach lekarskich
oraz niektórych innych ustaw.**

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senator Helenę Hatkę do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

U C H W A Ł A

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 26 kwietnia 2012 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich
oraz niektórych innych ustaw**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw.

Jednocześnie upoważnia senator Helenę Hatkę do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 113, poz. 657) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 94 uchyla się ust. 1;

2) w art. 95:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od orzeczenia sądu lekarskiego kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi Naczelnej Rady Lekarskiej przysługuje apelacja do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu okręgowego (wydział karny) w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do rozpoznania apelacji przez sąd okręgowy stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. Od orzeczenia sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Strona, która nie zaskarżyła orzeczenia sądu lekarskiego pierwszej instancji, nie może wnieść apelacji do sądu okręgowego od orzeczenia sądu odwoławczego, jeżeli orzeczenie sądu pierwszej instancji utrzymano w mocy lub zmieniono na jej korzyść.”,

d) uchyla się ust. 4;

3) uchyla się art. 96;

4) art. 97 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się także ustawy: ustawę z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawę z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich, ustawę z dnia

„Art. 97. Strony, minister właściwy do spraw zdrowia i Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej wnoszą apelację do sądu okręgowego za pośrednictwem Naczelnego Sądu Lekarskiego.”;

5) uchyla się art. 98;

6) w art. 102 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w ust. 2, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie apelacji do sądu okręgowego.”;

7) art. 106 otrzymuje brzmienie:

„Art. 106. W sprawach o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę stosuje się przepisy rozdziału 58 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, przy czym roszczenia przysługują w stosunku do okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony był członkiem w momencie ukarania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 767 oraz z 2010 r. Nr 200, poz. 1326) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 46 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Lekarz weterynarii, wobec którego sąd lekarsko-weterynaryjny orzekł w drugiej instancji karę lub rzecznik odpowiedzialności zawodowej ma prawo wniesienia apelacji do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu okręgowego (wydział karny) w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. Do rozpoznania apelacji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego. Od orzeczenia sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.”;

2) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. W sprawach o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę stosuje się przepisy rozdziału 58 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, przy czym roszczenia przysługują w stosunku do izby lekarsko-weterynaryjnej, której sąd wydał uchylone orzeczenie.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 856, z 2010 r. Nr 107, poz. 679 oraz z 2011 r. Nr 113, poz. 657) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Od orzeczenia Naczelnego Sądu Aptekarskiego, w którym orzeczono lub utrzymano w mocy w II instancji karę, farmaceucie przysługuje apelacja do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu okręgowego (wydział karny) w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. Do rozpoznania apelacji stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. Od orzeczenia sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.”;

- 2) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. W sprawach o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę stosuje się przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, przy czym roszczenia przysługują w stosunku do izby aptekarskiej, której sąd wydał uchylone orzeczenie.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 58 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Od orzeczenia dyscyplinarnego, wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, orzekającego karę, obwinionemu przysługuje apelacja do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu okręgowego (wydział karny) w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

5. Do rozpoznania apelacji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego. Od orzeczenia sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.”;

- 2) w art. 60 ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) właściwy sąd okręgowy (wydział karny).”;

- 3) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. W sprawach o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę stosuje się przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, przy czym roszczenia przysługują w stosunku do Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 72 uchyla się ust. 1;
2) w art. 73:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 119, poz. 1015, z 2006 r. Nr 117, poz. 90, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 113, poz. 657.

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Od orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi Naczelnej Rady przysługuje apelacja do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu okręgowego (wydział karny) w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Strony, minister właściwy do spraw zdrowia i Prezes Naczelnej Rady wnoszą apelację za pośrednictwem Naczelnego Sądu.

2. Strona, która nie zaskarżyła orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych pierwszej instancji, nie może wnieść apelacji od orzeczenia sądu okręgowego, jeżeli orzeczenie pierwszej instancji utrzymano w mocy lub zmieniono na jej korzyść.”,

b) uchyla się ust. 4–8,

c) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Od orzeczenia sądu okręgowego kasacja nie przysługuje.”;

3) w art. 77 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wznowienie nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w ust. 3, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie apelacji.”;

4) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. W sprawach o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę stosuje się przepisy rozdziału 58 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, przy czym roszczenie przysługuje w stosunku do okręgowej izby, której osoba obwiniona była członkiem w momencie ukarania. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarki lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roszczenie przysługuje w stosunku do okręgowej izby, której sąd wydał orzeczenie, w sprawie która była przedmiotem wznowienia postępowania.”.

5) w art. 84 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarki lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej publikacja, o której mowa w ust. 1, przysługuje w biuletynie okręgowej izby, której sąd wydał orzeczenie, w sprawie która była przedmiotem wznowienia postępowania.”.

Art. 6. Do postępowań przed Sądem Najwyższym oraz sądami apelacyjnymi niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 czerwca 2010 r. (P 28/09) dotyczącego ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 30, poz. 158, ze zm.).

Sentencja wyroku opublikowana została w Dz. U. Nr 133, poz. 898 (dzień publikacji wyroku – 22 lipca 2010 r.), a jego pełny tekst, wraz z uzasadnieniem w OTK ZU Nr 5A, poz. 52.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o izbach lekarskich w zakresie, w jakim wyłącza prawo lekarza, ukaranego przez Naczelny Sąd Lekarski w drugiej instancji karą nagany, do wniesienia odwołania do sądu – z art. 77 ust. 2 Konstytucji.

Wyrok dotyczy przepisu uchylonej ustawy z 1989 r. o izbach lekarskich. Art. 42 ust. 1 tej ustawy przewidywał, że w ramach postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej „Sąd lekarski może orzekać [wobec lekarza] następujące kary: 1) upomnienie, 2) nagana, 3) zawieszenie prawa wykonywania zawodu lekarza na okres od sześciu miesięcy do trzech lat, 4) pozbawienie prawa wykonywania zawodu”.

Ustęp 2 tego artykułu natomiast stanowił, że „Lekarzowi ukaranemu przez Naczelny Sąd Lekarski w II instancji karą wymienioną w ust. 1 pkt 3 i 4 przysługuje prawo wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem”.

Oznacza to, że lekarzowi ukaranemu karą upomnienia lub nagany prawo wniesienia odwołania do sądu już nie przysługiwało. Należy dodać, że zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy kara nagany pociąga za sobą utratę prawa wybieralności do organów izb lekarskich do czasu usunięcia z rejestru wzmianki o ukaraniu.

Artykuł 77 ust. 2 Konstytucji przewiduje, że „Ustawa **nie może nikomu zamykać drogi sądowej** dochodzenia naruszonych wolności lub praw”. Przepis ten wprowadza **zakaz**

nawet najwęższego podmiotowo lub przedmiotowo zamykania drogi sądowej [L. Garlicki, *Uwagi do art. 77 (w:) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, Warszawa, 2007].

TK stwierdził, że sądowa kontrola postępowań dyscyplinarnych gwarantuje ochronę konstytucyjnych praw i wolności obwinionych, a ponadto – w przypadku postępowań dyscyplinarnych w zawodach zaufania publicznego – stanowi element nadzoru państwa nad działalnością samorządu zawodowego.

Celem sądowej kontroli działalności organów dyscyplinarnych powinna być **„weryfikacja prawidłowości całego postępowania dyscyplinarnego, a nie jedynie kary w nim wymierzonej”**. Lekarz kwestionujący orzeczenie dyscyplinarne powinien mieć możliwość kwestionowania przed sądem zarówno samego **faktu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, dopuszczalności wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, prawidłowości postępowania, jak i kary, którą w tym postępowaniu orzeczono**.

Ponadto, zdaniem TK, każda kara w postępowaniu dyscyplinarnym jest dolegliwa. Oznacza ona bowiem negatywną ocenę sposobu wykonywania zawodu, powodującą tym samym utratę zaufania publicznego; dyskredytuje ona lekarza w oczach zarówno pacjentów, jak i środowiska lekarskiego. Stąd nie można uzależniać drogi sądowej od rodzaju kary orzeczonej w postępowaniu dyscyplinarnym.

Już w innym wyroku TK stwierdził, że zamknięcie drogi do sądu nauczycielowi akademickiemu ukaranemu w postępowaniu dyscyplinarnym karą nagany z ostrzeżeniem jest niezgodne z Konstytucją (SK 17/00).

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

3.1. TK zakwestionował przepis ustawy już uchylonej. Wydanie orzeczenia przez TK było jednak konieczne po to by sąd, który zadał pytanie prawne w tej sprawie, mógł rozpoznać odwołanie od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego w czasie obowiązywania owej ustawy.

Dnia 1 stycznia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, która przewiduje bardziej rozbudowany katalog kar i – co ważniejsze – przewiduje w art. 95 ust. 1, że „Od prawomocnego orzeczenia sądu lekarskiego kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy (...) przysługuje kasacja

do Sądu Najwyższego w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia”. Oznacza to, że kasacja przysługuje bez względu na rodzaj orzeczonej kary.

Choć obecnie obowiązująca ustawa nie wprowadza ograniczeń uzależniających możliwość wniesienia odwołania (obecnie kasacji) do Sądu Najwyższego od rodzaju (surowości) kary orzeczonej w postępowaniu dyscyplinarnym, to jednak **poprzez nadanie temu środkowi prawnemu kształtu kasacji, ogranicza prawo do drogi sądowej** poprzez następujące postanowienia:

- 1) „Kasacja może być wniesiona z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego lub innego rażącego naruszenia prawa.” (art. 96 ust. 1 zd. 1),
- 2) „Kasacja wnoszona przez stronę powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę będącego adwokatem albo radcą prawnym albo pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym” (art. 98 ust. 2).

W dotychczasowym stanie prawnym natomiast **odwołanie** (rozpatrywane w trybie apelacji z K.p.c.) **przysługiwało bez ograniczeń** określonych w art. 439 § 1 K.p.k. i nie był wymagany udział adwokata lub radcy prawnego w jego wnoszeniu. Z punktu widzenia uzasadnienia wyroku TK regulacje te również budzą wątpliwości co do zgodności z Konstytucją, która ustanawia **zakaz nawet najwęższego podmiotowo lub przedmiotowo zamykania drogi sądowej**. Pozostawienie w przypadku lekarzy kasacji oznaczałoby też niespójność z wieloma innymi postępowaniami dyscyplinarnymi, w których nie ma ograniczeń.

3.2. Dodatkowo należy też wskazać na brak w ustawodawstwie przemyślanej, spójnej koncepcji co do sądu, który miałby rozpatrywać środek prawny i trybu jego rozpatrywania w postępowaniach dyscyplinarnych. Dotyczy to zarówno samego zawodu lekarza, jak i innych zawodów medycznych. Jeśli chodzi o sam zawód lekarski środek prawny rozpatrywał:

- 1) do roku 2002 r. **Sąd Najwyższy** (rozpatrujący **odwołania** w trybie **K.p.k.**, choć ustawa tego wyraźnie nie przesądzała),
- 2) od roku 2003 r. **sąd apelacyjny** – sąd pracy i ubezpieczeń społecznych (rozpatrujący **odwołania** w trybie **apelacyjnym** z **K.p.c.**),
- 3) od 2010 r. znów **Sąd Najwyższy** rozpatrujący tym razem te środki prawne jako **kasacje** w trybie **K.p.k.**

Należy więc przesądzić pewne zasady, wedle których będą rozpatrywane środki prawne od orzeczeń organów dyscyplinarnych, w szczególności: 1) tryb rozpatrywania

(apelacyjny czy kasacyjny), 2) procedurę (karna czy cywilna), 3) sąd który miałby je rozpatrywać (Sąd Najwyższy czy sąd powszechny).

Z porównania regulacji dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej w innych zawodach wynika, że od orzeczeń organu drugiej instancji przysługuje odwołanie do powszechnego (sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych) rozpatrywane z zastosowaniem przepisów K.p.c. o apelacji. Przepisy nie przewidują żadnych ograniczeń drogi sądowej (poza 14-dniowym terminem na wniesienie odwołania). Przepisy takie funkcjonują zarówno w zawodach zaufania publicznego zorganizowanych w samorządach zawodowych (lekarze weterynarii, farmaceuci), jak i w innych zawodach (nauczyciele, nauczyciele akademicy).

W przypadku policjantów i innych funkcjonariuszy służb mundurowych odwołanie wnosi się do sądu administracyjnego (wojewódzkiego – czyli najniższej z możliwych instancji), które – tak jak w przypadku powyższych zawodów jest nieograniczone przedmiotowo. Pewne odrębności występują w zawodach prawniczych.

Na tle tych regulacji (a szczególnie innych zawodów medycznych) unormowanie odpowiedzialności zawodowej lekarzy jest nietypowe. Przepisy przewidują bowiem, że:

- 1) środek prawny przysługujący na orzeczenie organu orzekającego wnosi się do Sądu Najwyższego, co wśród zawodów nie-prawniczych jest rozwiązaniem unikatowym (choć ostatnio pojawiło się w zawodzie pielęgniarstwa i położnej),
- 2) a ponadto owym środkiem prawnym jest skarga kasacyjna ograniczona przedmiotowo i proceduralnie (obowiązkowe „pośrednictwo” adwokata lub radcy prawnego), co również jest rozwiązaniem odbiegającym od innych nie-prawniczych zawodów zaufania publicznego (farmaceuci, lekarze weterynarii, nauczyciele itd.).

Stąd proponuje się by w ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich środek prawny w postaci kasacji wnoszonej do Sądu Najwyższego zastąpić środkiem prawnym wnoszonym do **sądu okręgowego** rozpatrywanym w trybie przewidzianym dla **apelacji**. Sąd Najwyższy nie powinien być traktowany jako sąd I instancji. Intencja taka przyświecała też ustawodawcy, który w 2002 r. (przy okazji uchwalania nowej ustawy o Sądzie Najwyższym) przeniósł tego rodzaju sprawy do sądów powszechnych. Zadaniem Sądu Najwyższego powinno pozostać rozpoznawanie **spraw najistotniejszych**, w tym przede wszystkim: rozbieżności w wykładni, istotnych zagadnień prawnych oraz kasacji od spraw rozpatrywanych przez dwie instancje sądów powszechnych. Sąd Najwyższy ma rozstrzygać te problemy, z którymi nie radzą sobie sądy powszechne, a więc o dość dużym ciężarze prawnym. Trudno zaś sprawy dyscyplinarne uznać za sprawy zawile prawnie, skoro powierza

się je sądom dyscyplinarnym, które nie składają się nie tylko z sędziów lecz nawet z osób o magisterskim wykształceniu prawniczym. Sąd apelacyjny również nie jest odpowiednim sądem do rozpatrywania tego rodzaju spraw, ponieważ jego zadaniem jest rozpoznawanie – jako sąd II instancji – apelacji od spraw rozpatrywanych w I instancji przez sąd okręgowy, a więc przede wszystkim zbrodni oraz sporów cywilnych o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 75–100 tys. zł, które są nieporównywalne z karami wymierzonymi przez sądy dyscyplinarne (np. upomnienie czy nagana).

Ze względu na to, że postępowanie dyscyplinarne (orzekanie kar) przypomina bardziej postępowanie karne niż cywilne przyjęto, że właściwy dla rozpatrywania apelacji będzie **Kodeks postępowania karnego**. Tak zresztą już jest w większości zmienianych ustaw.

3.3. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że regulacje ograniczające drogę sądową do przypadków, w których organ dyscyplinarny orzekł tylko niektóre kary, zawarte są w kilku innych ustawach regulujących zawody medyczne. W związku z tym – by uniknąć stwierdzenia przez TK niekonstytucyjności kolejnych ustaw – należy dokonać stosownej nowelizacji kilku kolejnych ustaw.

Docelowo należałoby zmierzać do zmiany pozostałych regulacji dyscyplinarnych (w zawodach innych niż medyczne) w tym samym kierunku, tzn.: sąd okręgowy (wydział karny), procedura karna, tryb apelacyjny. Powinno to się jednak odbyć w osobnych ustawach obejmujących różne grupy zawodowe łączone na zasadzie podobieństwa, tak jak w przedstawianym projekcie.

4. Konsultacje

Pisma przesłały następujące organy i podmioty: Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa, Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej, Przewodnicząca Stowarzyszenia Farmaceutów Katolickich Polski, Inspekcja Weterynaryjna, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, Gdańska Okręgowa Izba Aptekarska, Minister Zdrowia, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Minister Sprawiedliwości, Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Sprzeciw wobec projektu wniósł tylko Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej. Pozostałe podmioty bądź nie zgłosiły uwag, bądź zgłosiły uwagi wykraczające poza wykonanie wyroku TK, bądź zgłosiły uwagi, z których znaczna część została uwzględniona. Ujednolicono termin do wniesienia apelacji na 14 dni, usunięto przepisy mówiące o tym, że orzeczenie sądu dyscyplinarnego II

instancji jest prawomocne z chwila wydania, przesądzono, że wydziałem sądu powszechnego, który rozpatruje apelacje jest wydział karny (choć Minister Sprawiedliwości proponował by w tych sprawach orzekały składy międzywydziałowe.) Usunięto też przepisy dotyczące dochodzenia roszczeń o odszkodowanie za szkodę lub zadośćuczynienie za krzywdę poniesioną na skutek uniewinnienia w postępowaniu wznowieniowym. Prezes Sądu Najwyższego wskazał bowiem, że przepisy zmienianych ustaw są w tym zakresie już obecnie niejednolite i powodują problemy w praktyce. W konsekwencji odesłano do stosowania rozdziału 58 K.p.k.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa może pociągnąć za sobą konieczność rozpatrywania przez sądy okręgowe większej liczby odwołań od kar dyscyplinarnych, a tym samym wymagać może zwiększenia budżetu tych sądów. Dotychczas liczba odwołań do sądów apelacyjnych – sądów pracy i ubezpieczeń społecznych czy Sądu Najwyższego nie była znaczna. Sama zmiana sądu apelacyjnego na okręgowy, czy sądu pracy na wydział karny, nie powinna skutkować zwiększeniem kosztów. Zmiana kasacji na apelację (w przypadku lekarzy oraz pielęgniarek i położnych) może zwiększyć liczbę odwołań, trudno to jednak przewidzieć.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 14 maja 2012 r.

BAS-WAPEiM-1113/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz
niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Helena
Hatka)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw przewiduje nowelizację następujących ustaw:

- z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708, ze zm.),
- z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 767, ze zm.),
- z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 856, ze zm.),
- z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529, ze zm.),
- z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038).

Projekt przewiduje zmiany w przepisach dotyczących postępowania dyscyplinarnego. Proponuje się zmianę zasad zaskarżania do sądu powszechnego orzeczeń dyscyplinarnych. Zasadą ma być prawo do złożenia apelacji od orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji do sądu okręgowego (wydział karny). Ujednolicony ma zostać także termin do wnoszenia apelacji. Projekt przewiduje także zmiany w zakresie wznowienia postępowania dyscyplinarnego oraz ujednoczenie zasad dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia na skutek uniewinnienia w postępowaniu wznowieniowym.

Projekt zawiera przepis przejściowy. Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje spraw objętych zakresem projektu ustawy.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu ustawy pozostają poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

IV. Konkluzje

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 14 maja 2012 r.

BAS-WAPEiM-1114/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Helena Hatka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw przewiduje nowelizację następujących ustaw:

- z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708, ze zm.),
- z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 767, ze zm.),
- z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 856, ze zm.),
- z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz. 1529, ze zm.),
- z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038).

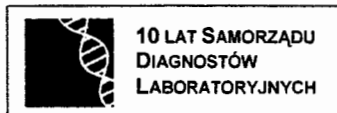
Projekt przewiduje zmiany w przepisach dotyczących postępowania dyscyplinarnego. Proponuje się zmianę zasad zaskarżania do sądu powszechnego orzeczeń dyscyplinarnych. Zasadą ma być prawo do złożenia apelacji od orzeczenia sądu dyscyplinarnego drugiej instancji do sądu okręgowego (wydział karny). Ujednolicony ma zostać także termin do wnoszenia apelacji. Projekt przewiduje także zmiany w zakresie wznowienia postępowania dyscyplinarnego oraz ujednoczenie zasad dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia na skutek uniewinnienia w postępowaniu wznowieniowym.

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu13.06.2012...

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie

W imieniu Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, w odpowiedzi na pismo z dnia 23 maja 2012 roku, doręczone w dniu 28 maja 2012 roku (GMS-WP-173-153/12) poniżej przedstawiam opinię w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw:

1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 roku o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. Nr 144, poz. 1529 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 58

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Od orzeczenia dyscyplinarnego, wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny, kończącego postępowanie w sprawie, stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych przysługuje apelacja do Sądu Apelacyjnego w Warszawie w terminie do 14 dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.”

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Strony, minister właściwy do spraw zdrowia i Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych wnoszą apelację do sądu okręgowego za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.”

b) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Strona, która nie zaskarżyła orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego, nie może wnieść apelacji do sądu okręgowego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, jeżeli orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego utrzymano w mocy lub zmieniono na jej niekorzyść.”

Uzasadnienie

Zmiany zaproponowane przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych dotyczą:

- 1) poszerzenia osób legitymowanych do wnoszenia środka zaskarżenia, jakim jest apelacja do sądu powszechnego,
- 2) zmiany kategorii orzeczeń, od których apelacja przysługuje z orzeczeń „orzekających karę” od orzeczeń „kończących postępowanie w sprawie”,
- 3) określeniu w sposób wyraźny, iż legitymowane osoby wnoszą apelację do sądu powszechnego za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego,
- 4) wprowadzeniu zasady, iż strona nie może wnieść apelacji do sądu powszechnego od orzeczeń utrzymanych w mocy lub zmienionych na jej korzyść, jeżeli nie wyczerpie drogi odwoławczej w postępowaniu dyscyplinarnym.

Z projektu ustawy wynika, iż we wszystkich zmienianych aktach prawnych ujednolicono środek prawny, którym można zaskarżyć orzeczenie końcowe sądów dyscyplinarnego samorządu zawodowego. Jest nim apelacja. Koniecznym jest także ujednolicenie podmiotów legitymowanych do zaskarżenia orzeczenia do sądu powszechnego w sposób sformułowany w taki sposób jak w ustawie o izbach lekarskich i przyznanie uprawnienia nie tylko obwinionemu, ale również innym podmiotom poprzez określenie kręgu osób legitymowanych szerzej. Nadto właściwym jest poszerzenie katalogu orzeczeń podlegających zaskarżeniu do sądu powszechnego i objęcie nimi nie tylko „orzekających karę” ale wszelkich orzeczeń kończących postępowanie w sprawie, a zatem także orzeczeń uniewinniających lub umarzających postępowanie. Spowoduje to poddanie kontroli sądu powszechnego każdego orzeczenia sądów dyscyplinarnych a nie tylko przesadzających o winie i wymierzających karę. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego, będącego podstawą proponowanej zmiany prawa, wychodził ze słusznego założenia, iż „celem sądowej kontroli działalności organów dyscyplinarnych powinna być „weryfikacja prawidłowości całego postępowania dyscyplinarnego, a nie jedynie kary w nim wymierzonej”. Dlatego kontroli winno być poddane każde orzeczenie sądów dyscyplinarnych. Krajowa izba Diagnostów Laboratoryjnych postuluje, aby sądem powszechnym właściwym do rozpatrzenia środków odwoławczych od orzeczeń sądu dyscyplinarnego był jeden sąd - Sąd Apelacyjny w Warszawie. Jest to sąd właściwy miejscowo ze względu na główną siedzibę organów samorządu zawodowego diagnostów laboratoryjnych. Takie

rozwiązanie pozwoliłoby na poznanie przez sędziów specyfiki tego typu spraw, a w konsekwencji sprzyjało ujednoczeniu orzecznictwa.

Kolejna propozycja zmiany (pkt. 3 z uzasadnienia) ma na celu uregulowanie sposobu wnoszenia apelacji wskazując, iż dzieje się to za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Służy to eliminacji w przyszłości wątpliwości w zakresie tego, do którego sądu wnieść środek zaskarżenia, jakim jest apelacja. Kolejna propozycja zmiany (pkt. 4 uzasadnienia) to wprowadzenie zasady konieczności wyczerpania ścieżki zaskarżenia orzeczenia w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przez organy samorządu zawodowego, po to aby móc wnieść środek zaskarżenia do sądu powszechnego.

Dwie ostatnie propozycje służą dokładniejszej regulacji procedury zaskarżenia orzeczenia.

Służę się wprowadzeniem przedstawionych propozycji

Elżbieta Puacz

Prezes Krajowej Rady
Diagnostów Laboratoryjnych
Elżbieta Puacz
Elżbieta Puacz